

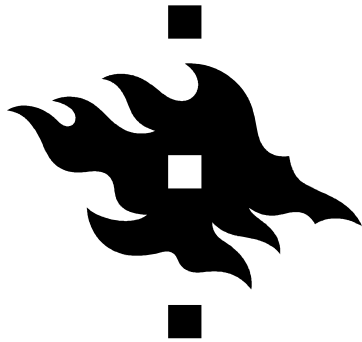
Nuorilta nuorille -malli

Mun juttu, meidän tulevaisuus -hanke (2015–2017)

Päivi Virtanen

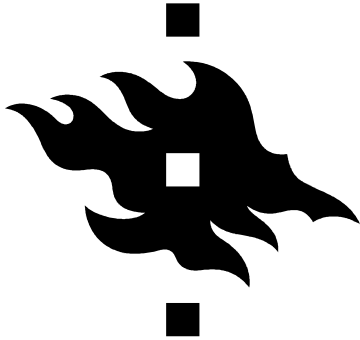
paivi.s.virtanen@helsinki.fi
Koulutus- ja kehittämisspalvelut HY+

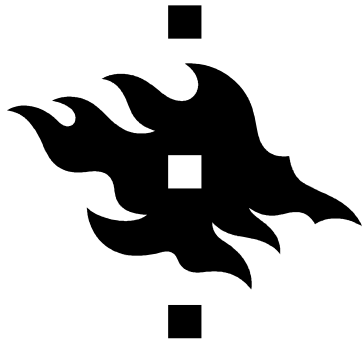
Lähtökohdat

- Puutteet osallisuudessa, elämänhallinnassa ja hyvinvoinnissa voivat johtaa heikkoon opiskelumotivaatioon sekä estää koulutukseen ja työelämään hakeutumista.
- Mun juttu -käsite viittaa opetusneuvos Martti Hellströmin esittämään ajatukseen: jokaisella nuorella tulisi olla mahdollisuus löytää oma intohimonsa ja kasvaa sen avulla täyteen mittaansa.
- Oman jutun löytäminen tarkoittaa oman osaamisen tunnistamista, tiedostamista ja kehittämistä.
- Oma juttu voidaan ymmärtää resurssiksi, joka tukee paitsi harrastamista myös koulunkäyntiä, opiskelua, työhön hakeutumista ja yhteiskunnan jäseneksi kasvamista, siihen osallistumista ja osallisuuden tunnetta.
- *Osallisuuden lisääminen nuorten omassa elämässä*

Hankkeen tavoitteet

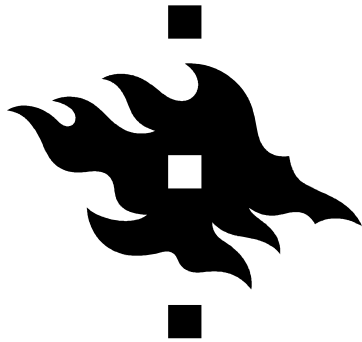
- Tunnistaa nuorten omia voimavaroja ja tukea nuorten kasvua yhteiskunnan jäseniksi.
- Edistää nuorten itsetuntemusta, itseilmaisua ja vuorovaikutustaitoja.
- Vahvistaa nuorten parissa toimivan palveluverkoston yhteistyötä, tiedonvaihtoa ja resurssien yhteiskäyttöä.
- Kehittää keinoja työllistymisen tukemiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn erityisesti taiteen, kulttuurin ja luontoliikunnan menetelmiä käyttämällä.

Hankkeen toteuttajat

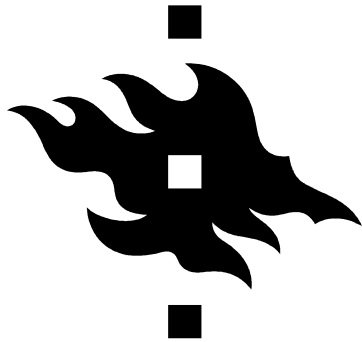
- Helsingin yliopisto, Lahden Yliopistokampus, koordinaatioyksikkö (hallinnoija)
- Helsingin yliopisto, Koulutus ja kehittämispalvelut HY+ ja viestinnän laitos
- K.H.Renlundin museo – Keski-Pohjanmaan maakuntamuseo/Kokkolan kaupunki
- Lahden kaupunki, Tekninen toimiala, Hallintopalvelut, Ympäristökehitysyksikkö
- Lappeenrannan teknillinen yliopisto
- Oulun yliopisto/Kajaanin yliopistokeskus/Aikuis- ja täydennyskoulutuspalvelut AIKOPA
- Outward Bound Finland ry
- Suomen Urheiluopisto/Suomen Urheiluopiston Kannatusosakeyhtiö, Vierumäki
- Taideyliopisto

Teoreettiset ja metodologiset lähtökohdat

- Myönteinen tunnistaminen (Kallio, Korkiamäki & Häkli 2015): Tavoitteena on arvokkuuden ja osallisuuden kokemusten vahvistaminen.
- Keskeisellä sijalla elämys- ja seikkailupedagogiikka sekä taidepedagogiikka: toiminnallisia menetelmiä erilaisten oppijoiden oppimiseen.
 - Luontoliikunta- ja luontoyhteystyöpajoja
- Hankkeen tutkimus perustuu toimintatutkimukseen (action research).

Nuorilta nuorille-malli

- Nuorisotyön ohjausmalli, hyödyntää projektipedagogiikkaa.
- Mallia toteutettu haastavassa elämäntilanteessa tai syrjäytymisvaarassa oleville nuorille suunnattujen luontoliikuntapajojen suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Erilaisista taustoista tulevat nuoret kohtaavat liikunnallisessa ympäristössä.
- Pajoihin tulleita nuoria ohjaa saman ikäiset liikuntaneuvojiksi opiskelevat nuoret, joiden tukena on asiantuntija / fasilitaattori.
- Liikuntaneuvojaopiskelijat pienryhmänä suunnittelevat, valmistelevat ja vetävät pajan.
- Vuorovaikutuksen keskiössä elämänkokemukset, uuden oppiminen ja luontoliikunnan haasteet.

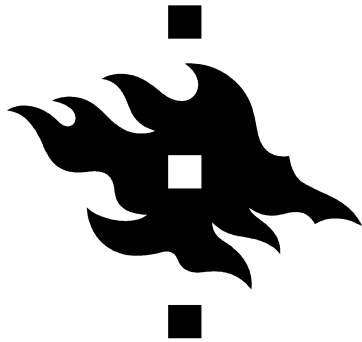

kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto
10.4.2017

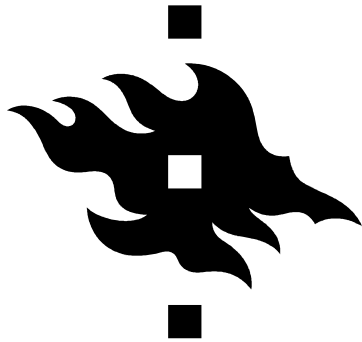
Luontoliikuntapajojen tavoitteet nuorilta-nuorille-malli

Opiskelijat

- Kokonaisvaltaisen ohjaajuuden ja lajitaidon ohjaamisen eron ymmärtäminen.
- Ohjattavien kohtaaminen ja heidän kokemusmaailmansa ymmärtäminen ja oman ohjaajuuden suhteuttaminen siihen.
- Kokemus todellisen kohderyhmän kanssa työskentelystä + työelämälähtöisyys > vastuun ottaminen.

Nuoret

- Osallistuminen, yhdessä tekeminen, positiivinen kokemus ryhmässä toimimisesta
- Itseluottamuksen ja itsetuntemuksen lisääntyminen
- Haasteiden voittaminen, vertaisoppiminen

Osallistaminen

Opiskelijat

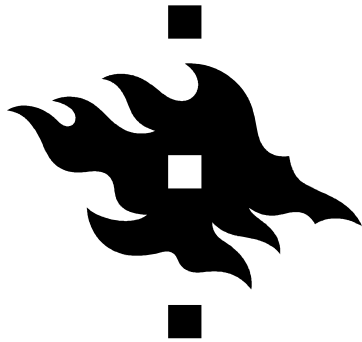
- Mahdollisuus vaikuttaa + vastuu pajojen suunnittelu-, valmistelu- ja toteutusvaiheessa.
- Ohjataan osallistamaan nuoria pajan suunnitteluun ja toteutuksessa.

Nuoret

- Mahdollisuus vaikuttaa siihen, mitä toimintaa pajiin valitaan.
- Kannustetaan aktiivisuuteen pajan aikana.

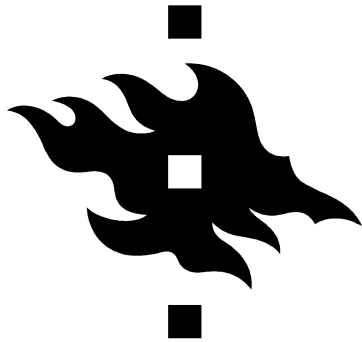
Pajan lopuksi ohjattu reflektointi

- Kaikki: kokemukset, oppiminen, tunne
- Opiskelijat: ohjaajana toimiminen ja projektin hallinta

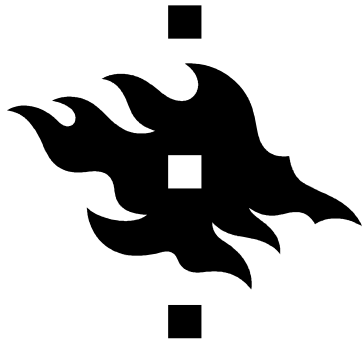
Miksi luontoliikuntaa?

- Luonto toimintaympäristönä:
 - tarjoaa jokaiselle luontevasti uusia kokemuksia ja opittavaa
 - haasteet (tasoltaan räätälöitävissä kullekin sopiviksi)
- Pois arjen rooleista ja rajoitteista itsetuntoa kehittävään toimintaan (oppimisvaikeuksinen nuori voi olla hyvin osaava ei-akateemisesti).
- Pajan toiminnot aktivoivat vuorovaikutusta nuorten ja opiskelijoiden välille > luontevaa, tekemisestä lähtevää (erityisesti maahanmuuttaja-nuoret).
- Luontoympäristön ja liikunnan hyvinvointivaikutukset.
- Nuorilta saatu hyvää palautetta ja jatkotoiveita, esim. maahanmuuttajaryhmälle suunniteltu vertaisohjaajakoulutus.

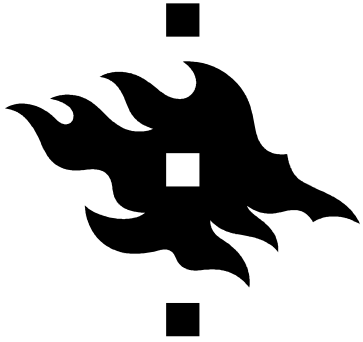
Miten pajatoiminta on vaikuttanut osallistujiin?

- Saatu positiivisia kokemuksia liittyen luonnossa olemiseen, ryhmässä toimimiseen, itsensä ylittämiseen, onnistumiseen.
- Itseluottamus ja rohkeus lisääntyneet + haasteiden kohtaaminen lisännyt tietoisuutta omasta osaamisesta.
- Rohkeus avautua vieraille ihmisille lisääntynyt, oppii vähitellen luottamaan vetäjiin ja muihin osallistujiin, ryhmäytyy.
- Aktivoi passiivisia nuoria, elämönhallinta kehittyy.
- Tietoa suomalaisesta luontokulttuurista, mahanmuuttajille sosiaalisia tilanteita suomalaisten nuorten kanssa.
 - > osapuolten ymmärrys toisistaan lisääntynyt.
 - > edistänyt kotoutumista
- Luonnossa liikkuminen vapaa-ajalla lisääntynyt.

Nuorilta nuorille -mallista havaittua

- Osallistaminen oleellista onnistuneiden kokemusten syntymisessä:
 - pajassa oppiminen, itsetuntemus: omat vahvuudet; tehtäviin paneutuminen, positiivinen kokemus.
- Nuorten osallistuminen ja sitoutuminen lisääntyi, kun he pääsivät aktiivisesti mukaan jo pajan suunnitteluvaiheessa.
- Nuorten ryhmäyttäminen tärkeää: turvallinen, kannustava ja motivoiva ilmapiiri saadaan luotua helpommin > osallistuminen aktiivisempaa.
- Erilaisten ajatusmaailmojen ja elämäntilanteiden luonteva kohtaaminen vähentää ennakkoluuloja (opiskelijat ja nuoret).
- Nuorten oma opettajan/ohjaajan perehdyttäminen rooliinsa tärkeää.
- Nuorilta positiivista palautetta nuorista ohjaajista.
- Miten osallistaa toiminnasta pois jäävät?

Kiitos

www.munjuttuhanke.fi

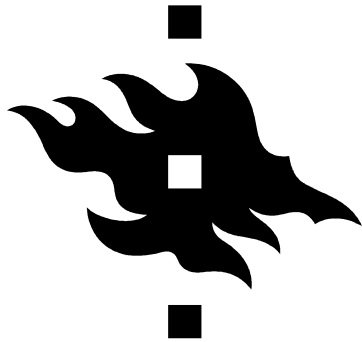
Avoin ryhmä FB:ssä: Mun juttu - meidän tulevaisuus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

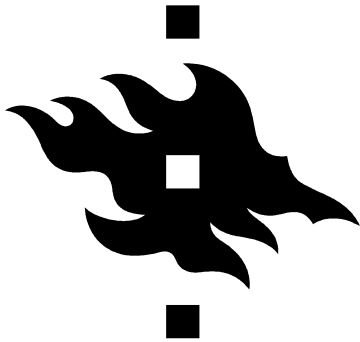
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

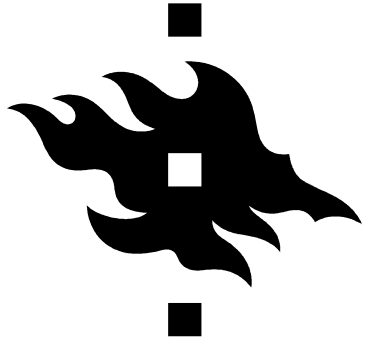
Onnistumisia ja niihin vaikuttavia tekijöitä

- Opiskelijoiden ja nuorten kehitys ja kasvaminen
- Ryhmän sitoutuminen ja korkea motivaatio eduksi– ryhmän oman ohjaajan ymmärrys toiminnan tarpeellisuudesta
- Opettaja voi hyödyntää retken kokemuksia arkipäivän työssä koulussa tms.
- Ryhmytyneen, turvallisuutta antavan ryhmän jäsenet uskaltavat sitoutua luonnossa toimimiseen
- Opiskelijoiden (nuorten) käyttäminen ohjaajina oli eduksi osallistujille
- Sää ei ole este, mutta on hyvä olla tarjolla talvijalkineita jne. osallistujille

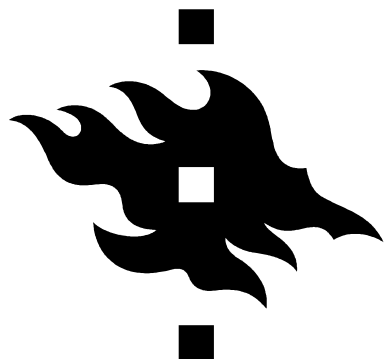
Kehittämisideoita pajavetäjille

- Nuoret tulee osallistaa jo projektin suunnitteluvaiheeseen. Kun nuoret pääsevät päättämään tulevien toimintapäivien sisällöistä, he ovat motivoituneempia toimintaan.
- Käytä aikaa ryhmään tutustumiseen sekä mahdollisesti tehdä muutamia ryhmäytysharjoituksia jo ennen ensimmäistä tapaamista.
- Käydään läpi ryhmän oman opettajan/ohjaajan kanssa ohjausvastuut yms, jotta opettajat osaavat siirtyä sivuun ja seurata ryhmän oppimista.
- Valitaan kohderyhmäksi ryhmä, jolla on yhteinen nimittäjä/ tavoite. Yksilöistä koostuva ja täydelliseen vapaaehtoisuuteen perustuva ryhmän toiminta ei ole ennakoitavissa > riski- tai ristiriitatilanteita
- Toive: lisää yhdessä tekemistä, luonnossa liikkumista ja keskustelua asioiden opettamisen/opettelun sijaan + lisää retkiä
- Ohjaajanuorten roolit ja vastuu selkeiksi, tukea suunnitteluun
- Tarkka selvitys kohderyhmästä ohjaajilta, opettajilta > sopivia haasteita Erityisnuorille pienempi ryhmäkoko

Mikä vaikuttavuuteen vaikuttaa?

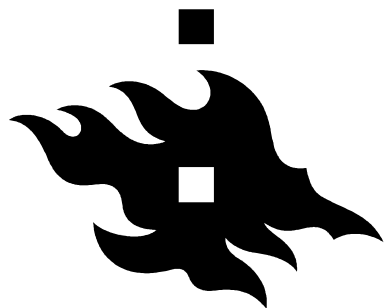
- Osallistujan vahva sitoutuminen > pajoista saa enemmän irti.
- Pidemmälle ajalle sijoittuneet useammat tapaamiset lisäävät vaikuttavuutta. Saa enemmän elämyksiä, ehtii reflektoida ja vähitellen kasvaa ja kypsyä
- Koko ryhmän avoin ja turvallinen ilmapiiri tukee haasteiden ottamista ja itsensä ylittämistä.

Alustavia tuloksia - luontoliikunta

8-9-luokkalaiset (jopo / maahanmuuttajat) n=25

- Sain uusia kokemuksia ja taitoja projektin aikana. 4,5/5
- Olen oppinut ottamaan vastuuta, esim. varusteista. 4,5
- Luontoretkillä olen oppinut tuntemaan itseäni paremmin. 4,4
- Olen oppinut ottamaan vastuuta itsestäni. 4,3
- Pääsin haastamaan/ylittämään itseni retkien aikana. 4,3
- Luonnossa oleminen parantaa mielialaa. 4,3
- Luokkamme toiminta ryhmänä parani retkien aikana. 4,0
- Luontoretket ovat selkiyttäneet tulevaisuuden suunnitelmiani, (esim. ammatinvalinta tai opiskelemaan hakeutuminen). 3,6

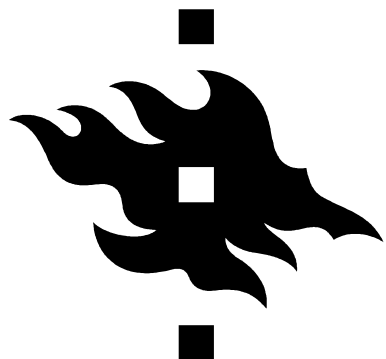
Alustavia tuloksia

17-29-vuotiaat n=34

Sosiaalipalvelut / nuorisopalvelut – työttömiä nuoria

Maahanmuuttajien valmentavat ammatilliset opinnot

- Luontoretket sopivat hyvin osaksi työpajatoimintaa. 4,9/5
- Luontoretkillä oli mukava olla ryhmässä. 4,5
- Luonnossa oleminen parantaa mielialaa. 4,5
- Minulla oli retkipäivien jälkeen hyvä olo. 4,3
- Luontoretkien jälkeen tulevaisuus näyttää valoisammalta. 4,2
- Luontoretket sopivat hyvin osaksi kuntouttavaa työtoimintaa. 4,1

Alustavia tuloksia

17-29-v valmentavat ammatilliset opinnot maahanmuuttajille

Kotoutuminen

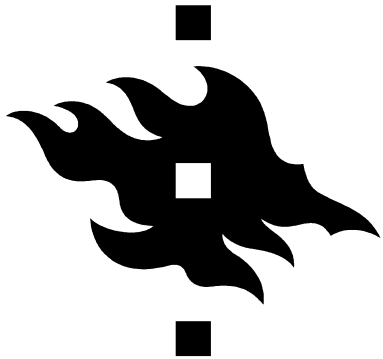
- Käsitys suomalaisista muuttui positiiviseksi ja monipuolistui.
- Kielitaito kehittyi.
- Oppivat ja rohkaistuivat toimimaan luonnossa ja nauttivat siitä kuten suomalaiset.

Tulevaisuuden ammatilliset suunnitelmat

- Muutamalla retkien seurauksena uusia ura-ajatuksia.

Muita retkeilyn vaikutuksia

- piristi, rentoutti, toi läheisyyden (perheyhteyden) kokemuksia, haluaa jatkaa sitä vapaa-ajalla.

Havaintoja

- Kun retkellä tarvittavia taitoja harjoitellaan ennakkoon, ei tarvitse pelätä.
- Nuoret suunnitteluun ja valmisteluun mukaan!
- Nuoret, jotka olisivat hyötyneet eniten toiminnasta, jättäytyivät pois. Miten heidät saa mukaan?
- Jopo-opet: tällainen toiminta kaikkien nuorten ja heidän kanssaan työskentelevien ulottuville.